

GRID

Intern faglig debat på Kunstakademiets Arkitektskole, Afd 6

Einig zu sein ist göttlich und gut; woher ist die Sucht denn
Unter den Menschen, daß nur Eines und Einer nur sei?
HÖLDERLIN

N° 14 Februar 2000

Det Eget Rum

Mit Eget Rum
Et Eget Rum
Det Eget Rum
Det Eget Selv
Et Eget Selv
Mit Eget Selv

Mit Eget Rum - Mit Eget Selv

Jeg søger i,
og tror at jeg finder,
mit eget selv.

I tanken om det, "at finde sted/rum" pendler jeg mellem "det store rum" hvor voluminet ikke begrænser min krops fysiske udfoldelse, og det "minimale sted", hvor det er den introverte "tanke om rum" der er det maksimale.¹

Den endeløse vandring, som jeg foretager, sker måske fordi jeg ikke længere har forbindelse til min oprindelige hjemstavn og konstant søger en ny stedfæstelse. Jeg har ikke længere tæt tilknytning til en fødeby, og i modsætning til tidligere er det yderst tvivlsomt om jeg vender tilbage. Jeg flytter konstant og i min iboende higen efter et eget sted/rum, etablerer jeg omkring mit eget selv en form for stedfæstelse.

Som nomade på vandring, søger jeg igen og igen at slå knude på min vej, at oprette et sted med det medbragte telt fyldt med min baggrund, mit eget rum.

I vores endeløse vandring, gør vi alle rum til gennemgangsrum.

Et Eget Rum - Et Eget Selv

Før havde individet faste holdepunkter, det være sig som troende eller en forholden sig til fornuften, det rationelle, for dermed at holde sammen på tilværelsen. Med disse lede-trådes forsvinden fra vores bevidsthed, ser vi os nu om efter nye regelsæt og holdepunkter at hæfte vor tvivl og rastløshed på.

Efter decentreringsen af selvet, opstår en focus på opspænding af historien omkring personligheden, en selviscenesættelse af et rum vi tager på eller med.

I stedet for som tidligere at forme i hhv. jorden, hulen eller værket, benyttes nu muligheden for at forme i den sociale identitet. Vi formgiver vor identitet i forhold til andre.

Vi skaber vor egen fortælling, etablerer et rum der er henvendt til omverdenen.

Det selviscenesatte rum, som manifesterer subjektet.

Selvet vil altid være knyttet til et subjekt, ligeså et eget rum

Den egentlige privatsfære er ikke længere ensbetydende med et hjem, som i høj grad indgår som en del af selviscenesættelsen.

Det offentlige rum er blevet udvidet i takt med øget fokusering på individet og iscenesættelsen af dette.

I den flossede kant mellem privatsfære og offentligt rum opstår i stedet et rum henvendt mod andre som en baggrund for det iscenesatte selv.

Som grænse opretter man en slags mental væg omkring selvet. Indenfor denne afkantning/indhegning vælger man så selv hhv. hvem der kommer ind, og hvad man viser dem.

I et henvendt rum, iscenesættes erfaringer, hændelser og egenskaber.

Det Eget Rum - Det Eget Selv

Forfattere taler om hovedstolen som begreb for de erindringer, som vi bærer med os. Alle forfattere trækker på deres Hovedstol når de skriver, i form af strukturer eller overlejringer i sproget.

Men vi genfortæller aldrig historier direkte fra hovedstolen, men lader et net af ord og linier flette sammen med de oprindelige erindringer.

Vi søger at opbygge et rum som er anderledes end det rum vi alle sammen er i.

Et forsøg på at konstruere et rum som er opbygget fra grunden af, af sig selv og sine egne forskelle. Et slags mod-rum, overlevelses-rum, et erkendelses-rum, et slags ikke-sted, som man selvfølgelig håber har en fundamentalt anderledes karakter end resten af virkeligheden.²

Det eget rum er et rum til hovedstolen, handlinger, koder og tegn.

Et rum, man kan trække sig tilbage til og hente inspiration fra eller trække på tidligere erfaringer.

Herved genereres det erfaringsgrundlag som individet opstår af.

Individets henvendte fremtræden er etableret på samme måde, som når forfatteren henter fra hovedstolen. Ligeså lader vi linierne gå igennem det eget rum, for henover kanten at transformere dem til en egenskab i det selviscenesatte rum.

At kigge ud over kanten fra det eget rum og overskue det selviscenesatte, henvendte rum.

Passage

For at oprette et rum er det nødvendigt med indhegning/afgrænsning.

Det beskytter det indvendige, som det aftegner, mod alskens angreb.³

I uoverensstemmelserne mellem det selv-iscenesatte/henvendte rum og virkeligheden, opstår en brydningszone, en passage.

Hvor passagen altid vil lede mod noget, altid være en gennemgang, så er zonen som en buffer mellem to grænser, hvori man er til, uden at være på vej.

Zonen, implicit grænsen, mellem det henvendte og det eget rum.

Mødes og krydser hinanden i zonen; ind, ud og igennem.³

I uoverensstemmelserne mellem det selv-iscenesatte/henvendte rum og virkeligheden, opstår en brydningszone, en passage.

Hvor passagen altid vil lede mod noget, altid være en gennemgang, så er zonen som en buffer mellem to grænser, hvori man er til, uden at være på vej.

Zonen, implicit grænsen, mellem det henvendte og det eget rum.

Mødes og krydser hinanden i zonen; ind, ud og igennem.⁴

Zone

Overgangszone
Intetsteds, hverken udenfor eller indenfor

Den usikre neutrale zone

Som et bælte af ingenmandsland
Er zonen & døden
Ikke med på listen over steder man kan befinde sig

I enhver zone implicit en grænse

Grænse

Skellet mellem sammenstødende flader

At omgærde og lukke af
Indhegning

Afkanthning
Udveksling henover grænse
At overskride

Kant

Mødet med kanten
En masse der rejser sig

Opfoldning fra horisontalitet til vertikalitet

At kigge ud over kanten
At balancerer

Niche

I rummenes foldninger fletter man indersiden sammen med ydersiden.
I fletninger og udvekslinger mellem det henvendte og det eget rum, opstår nicher.

I disse krydsninger og overlapninger opstår skæringspunkter mellem forskellige bevægelser.

Koder, Tegn & Handling

Vi opfatter alle tingene forskelligt, fordi vi altid vil percipere på baggrund af det eget rum.
Her findes de koder og tegn, som ligger til grund for vores ideologiske baggrund, handlemåder og perspektiv.

Mellem det private og det offentlige rum sker er en hastig vekslen af koder, tegn og mulige handlinger.

Vores måde at opfatte og gebærde os på vil altid ske som en krydsning mellem det eget rums erfaringer og det selviscenesatte rums regelsæt. Og det er i springene, omvendingerne og imellem disse krydsninger, at det centrale ligger.

I ophobningen af forskelle eller egentlig bevægelse i passagen og zonen mellem de forskellige rum opstår en transparent skrøbelighed - netop fordi det tilhører en anden rumlighed end virkelighedens.

Noter

- 1 S. Tønsager og Kasper Nefer Olsen: Det kontinuerlige rum.
- 2 M. E. Andersen: Fra hvor væggene ikke når til gulvet.
- 3 M. Serres: Omstrejfen på Kirkegårde.
- 4 J. F. Lyotard: Zone.

Litteratur:

- Fra hvor væggene ikke når til gulvet. Martin Erik Andersen. Horsens Kunstmuseum, 1998.
Funktionen og Tegnet: Arkitekturens semiotik. Umberto Eco. Rumanalyser, B, 1997.
Kant af Stine Henkel Schultz, 1998.
Rum. Tidsskriftet Antropologi nr. 30, 1994.
Rumlige tanker om fremtidens hjem. Kasper Nefer Olsen m.fl. AAA. 1996.
Statuer. Michel Serres. Kunstakademiets Forlag.
Øjeblikket nr 35: Selvidentifikation og selviscenesættelse på 90ernes danske kunstscene. Simon Sheik. 1998.
Øjeblikket nr. 36/37: Rumidentifikation og rumscenesættelse på 90ernes danske kunstscene. Simon Sheik. 1998.
Zone. Jean-Francois Lyotard. Kunstakademiets Forlag.

Mathilde Cramer Kjeldsen. 1999

¹ S. Tønsager og K. Nefer Olsen: Det kontinuerlige rum.

² M.E. Andersen: Fra hvor væggene ikke når til gulvet.

³ M. Serres: Omstrejfen på kirkegårde

⁴ J. F. Lyotard: Zone

Litteratur

Fra hvor væggene ikke når til gulvet, Martin Erik Andersen, Horsens Kunstmuseum, 1998

Funktionen og Tegnet: Arkitekturens semiotik, Umberto Eco, Rumanalyser, B, 1997

Kant af Stine Henkel Schultz, 1998

Rum, Tidsskriftet Antropologi nr. 30, 1994

Rumlige tanker om fremtidens hjem,

Kasper Nefer Olsen m.fl., Arkitektskolen i Aarhus, 1996.

Statuer, Michel Serres, Kunstakademiets Forlag

Øjeblikket, Selvidentifikation og selvscenesættelse på 90ernes danske kunstscene, Simon Sheik nr. 35, 1998

Øjeblikket, Rumidentifikation og rumscenesættelse på 90ernes danske kunstscene, Simon Sheik nr. 36/37, 1998

Zone, Jean-Francois Lyotard, Kunstakademiets forlag